

III. PEDAGOG

3.1. TREŚĆ MATERIAŁU

Kształtowanie właściwej postawy wobec środowiska należy rozpocząć od najmłodszych lat, bowiem świadomość człowieka kształtuje się przez całe życie, jednak jej podstawy każdy zdobywa w dzieciństwie i młodości, kiedy jest wrażliwy na wszystko co go otacza.

W zbliżaniu dzieci przedszkolnych do przyrody i zaznajamianiu ich z zagrożeniami ekologicznymi szczególnie ważne jest uczenie się przez przeżywanie. Stwarza ono optymalne warunki do rozbudzania uczuć dzieci, a także sprawia, że wiedza o przyrodzie ożywionej i nieożywionej, i zasobach jej ochrony staje się wartością, której chcemy bronić i dla której chcemy pozyskać innych.

Jednym ze skutecznych czynników aktywizujących dzieci jest kontakt z naturą, która jest bogatym źródłem przeżyć, wrażeń, doznań. Bezpośrednie zetknięcie dziecka z przyrodą wywołuje u niego chęć aktywnego działania w niej, a także budzi uczucia opiekuńczości i przyjaźni wobec świata roślin i zwierząt. Jednak w wielu wypadkach w niewystarczającym zakresie i stopniu wykorzystuje się najbliższe środowisko jako miejsce i środek edukacji ekologicznej, a tym samym obserwację i doświadczenie jako metody nauczania i uczenia się, poznawania i przeżywania jej bogactwa i piękna.

3.2. LITERATURA WYBRANA Z KOMENTARZEM

3.2.1. A. Frączek, *Dobre obyczaje czyli z przyrodą za pan brat*, wyd. Arkady, Warszawa 2007.

Wstęp

Wiersz *Szanuj zieleni*, a także wiele innych inspirujących tekstów zawartych w książce Agnieszki Frączek pt. *Dobre obyczaje czyli z przyrodą za pan brat*, może stanowić okazję do tego, by rozpocząć z dziećmi rozmowę na temat ekologii, by w ślad za nią podjąć z dziećmi małe, konkretne działania na rzecz naszej planety.

Cytat

„Wczoraj w parku ktoś umieścił

sto tabliczek takiej treści:

Szanuj zieleni, boś nie jeleni!

Program wychowawczy > Klasa 0 > Wartość XXVIII > Ekologiczny sposób życia

Przybiegł jelen. Napis czyta,
 głową kręci... Wreszcie pyta:
 - Cóż to znowu za wymysły?
 Komu z was do głowy przyszedł?!
 Wszak wiadomo, że jelenie
 - czy to stare, czy też młode -
 zawsze dbają o przyrodę!
 Treść owego ogłoszenia
 Trzeba zmienić, bez wątpienia!
 Postuluję, by od dzisiaj
 Inny napis w parkach wisiał:
 Przyjacielu, szanuj zielen,
 Tak jak każdy mądry jelen!”.
 Podsumowanie

Prowadząc edukację ekologiczną należy pamiętać, że nie może ona obejmować tylko przekazywania wiedzy, ale powinna uwzględniać również wychowanie czyli kształtowanie postawy proekologicznej. Wyznacza to styl życia, a nie tylko ustosunkowanie się do kolejnych elementów składowych środowiska.

Musimy nauczyć nasze dzieci myśleć o wszystkim dokoła z czcią. Wpajajmy im, iż nawet bezmyślne zerwanie kwiatka jest czymś złym, co nas bardzo zasmuca. Ukazujmy im piękno przyrody tkwiące w wielkiej różnorodności barw, kształtów, przystosowań, sposobów poruszania. Uczmy je, że w przyrodzie nie ma zwierząt i roślin brzydkich i ładnych, pożytecznych i szkodliwych.

Myśleć ekologicznie to znaczy być skłonny do współczucia, do odczuwania tak jak inni. Stawiajmy dzieci jak najczęściej po drugiej stronie, w roli drzew, krzewów czy zwierząt. Niech uczą się myśleć tak jak one, wyrażać ich myśli, pragnienia i obawy.